

Суд заленчен

Хамар шапамаран хусийе те хамарах

Суд тенкелё чылай сын шапине татса парать, явалпине ответ тыттарать. Акă сак кунсенче кăна-ха Муркаш салинче пурăнанан 27 сулхи Андрей Валерьевич Любимован ёсне пăхса тухрĕс. Сапла вара суд заленчи тĕрĕс мар сул сине ширĕппен тăма ёлкĕрне самрак арсыннан аллисене икĕ суллаха йывăр сачар паркăчларĕ. Суд ёсне район прокуратурин аслă следователĕ М.Н. Тарасов тепченĕ.

Маларах кăна-ха ассарлăх авăрĕ ача пилĕк султалак та пĕр уйăх хуши пушă та никама кирлĕ мар тĕнчене илсе шитернĕчĕ. Анча та шел, решеткепе кантăккан тавата стена нимĕн синчен те калайман пулас. Сапла,

чавса сывăх та сыртма сук, анча...

Паянхи ассарла ёс-пуç вара саплах пулас иртнĕ. Эрех тĕрлĕ инек-синке, пăтармах сăл куçĕ пулнине пелетпĕр-ха, анча та сакă хăшне-пĕрне нимĕн синчен те каламасть пулас, ку хутĕнче те саплах. Апрельĕн 2-мешенче эрех ёссе үсĕрлĕн А.В. Любимовпа Н.В. Илларионова шалти ёссен пайне илсе килнĕ. Обществăлла вырăнта үсĕр сурени РФ КоАПĕн 20.21 статийне пăсни пулат. Саванпа та ку ёс пирки милици ёсченĕсен тивĕçлĕ хутсем йĕркелеме тивет. Саккунпа килĕшүүлĕ йĕрке вара ништа та ёслемне, маларах судпа айăпланнă үсĕр А.В. Любимован кăмăл-

не кайман. Кăра силĕллĕс-кер хай аста тата кам умĕнче пулнине самантлаха пуçран кăларнă пулас е йĕркелĕх тенине пачах та анланман. Милици ёсченĕ хайĕн тивĕçĕсене пурнăçланине пăхмасăрах унта хирĕçĕ кăларать, темисе хутчен те алăпа сапаты. Сакна вала суд ларăвенче те хирĕçлемест, айăпа йышăнать. Сапла вара влас представительне должносри тивĕсе пурнăçланă вăхăтра хирĕç танăшан А.В. Любимова айăпласа ирĕкрен хăтармалла тата инек түсĕкен милици ёсченĕне компенсацĕ түлемелле турĕс. Сакан пĕлĕтметлĕ янарарĕ суд ларăвенче, апла пулсан хамар шапамара йĕркелекенĕ те хамарах.

Р. ИЛЛАРИОНОВА.

Шкулти хыпарсем

Хавасла-ске лагерьте

"Гелиос" лагерьте пĕртте кичем мар, вăхата пушă ирттерместпĕр. Пĕр канмалли кун эпир лагерь ачисемпе хулана кинотеатра кайма шутланăчĕ. Вала кун пурте чатăмсарран кĕтрĕмĕр. Акă ситрĕ те сак кун.

Халĕ компьютер ёмĕрĕ. Пур сĕрте те компьютер технологийĕсем, DVD. Кинотеатра сурекен пачах сук пулĕ тенĕчĕ. Тĕрĕсех пуларĕ. Шупашкарти "Сенс" кинотеатра "Фантастическая четверка" кино курма кайрамăр. Питĕ килĕшрĕ ку кино. Хула курса сурени те мĕне тарать. Сарлака та таса урамсем илемлĕ курăнасĕ. Шупашкар хули те сулран сул илемленсе пысăкланса пырат. Уншан чун саванать, кăмăл сĕкленет.

Лагерь пурнăсĕ питĕ пуян та тулли. Пурне те каласа та, сырса та пĕтереймĕн. Суллахи шапăр кунсем тарасĕ. Ачасене кўлери шыв хай патне илĕртет. Мĕнле чăтса тарайн! Тен савна пула ёнтĕ лагерьте Нептун кунне ирттерес терĕс. Ирех хатĕрленме пуларамăр. Нимрен ытла Нептун кам пулнине пĕлес килĕч. Сак кун хавас пулчĕ. Малтан викторина иртĕр. Ку викторинăра

тĕрлĕ каткăс ыйтусем пулчĕс. Сапах та вĕсем сине хуравлама пултартамарах эпир. Сĕнтерĕсĕсем икĕ отрядран та пулчĕс: Саша Степанов, Катя Майкова – "Дружба" отрядран, Катя Рыжкова, Настя Еркукова – "Смельчаки" отрядран. Вĕсене Нептун грамотăсем парса чысларĕ. Кайран вара Нептун шыва кĕме юранине пĕлтĕрчĕ. Ачасем вара ушкăнĕпех шыва кĕчĕс. Хавас пулчĕ вĕсене шывра, Нептун вĕсем сине киленсе пăхса пĕрле ишсе сурерĕ. Ку уяв пурне те килĕшрĕ.

Шел пулин те, вăхат питĕ хавăрт иртет. Канмалли 21 кун сисĕнмесĕр иртсе те кайрĕ. Асра вăхата лайăх ирттерни кăна. Пĕртте кичем пуларĕ пире лагерьте. Сĕртме уйăхĕн 27-мешенче лагерь хайĕн ёсне вĕслерĕ. Шанас килет: тепĕр сул та сакан пек лагерь усăлатех, ун чухне те кану вăхатне лайăх та усăллă ирттерĕлĕр. Пурне те ыра кăмăл, телей сунас килет. Пĕр-пĕрне юратăр, хисеплĕр.

Сире лагерь пурнăсĕ пирки каласа параканĕ Катя РЫЖКОВА.

Шурча шкулĕ.

Редакци почтинчен

Самрак ару - пирĕн малашла

Москасси Культура суртĕнче Ача сулне халалласа тĕрлĕрен мероприятисем туса ирттересĕ. Семье кунне халалласа ачасен ашшĕ-амăшĕсем хайсен пепкисен ячĕпе йывăс хунавĕсем ларта хаварчĕс. Ун хысăн сĕнĕ тĕслĕх библиотекан вулав пўлĕмĕнче савра сĕтел хушине ларса чейпе сайланчĕс. Вырăнти ачасемпе ёслекен медицина ёсченĕ Г.З. Владимирова самрак арава сывă та тĕрек ситĕнтереси пирки кĕске каласа ирттерчĕ. "Сакан пек семье кунĕсене час-часах ирттересĕ", – терĕс килекенсем.

Пĕтĕм тĕнчери ача-пăча на сыхламалли кун вара Культура суртне лăк тулли ача-пăча тата вĕсен ашшĕ-амăшĕсем пустаранчĕс. Сцена синче "Колокольчик" ача сачĕн артисĕсем пуян

программалла концерт ларта пачĕс. В.С. Макарова питĕ аста хатĕрленĕ концерт программине. Садик ертўси А.А. Филимонова пĕчĕк пепкисен ашшĕ-амăшне йыш хушнă ятпа тав сăмахĕ каларĕ тата кăсалхи сул 30 яхăн ачана са-

дике йышанниси пирки пĕлтĕрчĕ. Ашшĕ-амăшĕсем те тав сăмахĕсем калама манмарĕс. Сулленех сак уява ирттернишĕн культура, садик, шкул ёсченĕсене тата ачасене концерт ларта санишĕн тав турĕс. Юлашкинчен пĕчĕк пепкисе-

не Культура суртĕнчен асăнмалăх парнесем парса чысларĕс.

Чăнах та сакан пек уявсене ирттерес килсех тарать, мĕншĕн тесен сулсерен Москасси ял тарăхенче ача суратисси пысăклансах пырат. Кăсалхи сул та акă сак вăхата 15 ачана яхăн суралчĕ. Апла пулсан пуласла пирĕн пысăк-ха. Ача-пăча хушнă ятпа пурне те пысăк тав сăмахĕ калас килет.

Самрак семьясене ачасен сасси ытларах та ытларах хушансах пытар. Ашшĕ-амăшĕн сакна тума сывлаш пултăр. Тавтапуç сире пурне те.

Москасси Культура сурчĕн директорĕ, хĕрарамсен канашĕн ертўси Г. ГОЛУБЕВА. Сăн ўкерчĕкре: уява каяс умĕн.

Обществăлла организацисенче

Аса илĕ сямхинĕ сўтер-ха

Кăсал Муркашри куç курманнисен обществин вырăнти организацишĕн палла сул. Архиви документсем тарăх сак1 палла пулчĕ – пирĕн районтан 1-меш хут Чăваш Республикинчи ВОС сьездне 1947 султа (сулла) Константин Щеглов делегат хушланнă. Малалла вара пирĕн района куç курман инвалидсемпе анлан ёслеме пуслани курăнать. Пирĕн районтан 60 сул каяллах Нискасси ялĕнче суралса ўснĕ Ирина Ильинична Чернова (1915-2001 ç.ç.), Муркаш территориянчи пусламăш организацине кĕрекен 1-меш ВОС членĕ пулнă.

"Ирина 5-6 султа чухнех куç япăх курнипе асапланма пусланă. Ана ашшĕне амăшĕ Етĕрне больницине илсе кайнă, унта операци тунă, анча та йывăр ёс ёслене хысăн вала сĕм суккар пулса ларнă", – каласа пачĕ пире И.И. Чернован сывăх таванĕ Зоя Ксенофонтовна.

1930 сулсенчех Етĕрне хулинче куç курманнисем валли профессори шкулĕ уснă, сырма-вулама куç курман инвалидсене Брайль системипе вĕрентнĕ, сав хушарах вĕсене ёсе ханăхтарнă. Уйрам артельсенче вĕрен явнă, щеткăсем тунă, карсинкасĕм сыхнă, пўрт сивиттисем витме дракнă тунă. Килте пурăнанан инвалидсем сетка сыхнă, килти таванĕсем те Иринана пулăшнă.

"Эпĕ Иринана сетка хĕррисене крочокпа сирĕплетсе туса параттăм, 100 сетка хĕрри тунăшан Ирина мана 5 тенкĕ укça паратчĕ", – аса илет З.К. Чернова. "Вала укçапа эпĕ ачасем валли 2 кг сахăр, эмельсем илеттĕм. Тепĕр 100 сетка хатĕрленĕ сĕре укça-тенкĕ ситсе пыратчĕ".

"1960-70 сулсенче ял хушалах ёсĕнче ёсленĕшĕн колхозсем укça-тенкĕ парайман, кунĕпех ёсленĕшĕн пулин те семийпех сетка сыхнă. Ачасем вакачĕ манан, сĕткине сыхма сиппине

тĕветтĕм (сăрлаттам) та кăмакана сатмасем сине хурса сĕрĕпе типĕтеттĕм. Сиппине хаманех пĕтĕрмеллĕчĕ, хуттарне те тумалла малтан, – каласа парать хулансах Зоя Ксенофонтовна. Ларнă сĕртех каштах тĕлĕрсе илеттĕм те каллах сип пĕтĕреттĕм. Кантарла каллах ёсе колхоза чупаттам, ачасем вара питĕ пулăшатчĕс. Асли, Эльвира – 1961 султа суралнишĕ, Райапа Сашине (пĕчĕкисене) вĕрентетчĕ. Ачасем пулăшнине 500 сетка таран сыхаттамăр уйăхне, Ирина ячĕпе кайса параттамăр та 150 тенкĕ таран ёс укқи илеттĕмĕр. Сав укçапах ёнтĕ эпир ялта ытти сынсенчен малтан холодильник та, комод та, телевизор та, тĕрлĕрен сĕтел-пукач, хитре сават-сапа илме пултарнă ун чухне. Семьере эпир хитре пураннă, ачасене мĕн пĕчĕкрен ёсе ханăхтарса ситĕнтереттĕмĕр. Сеткинĕ те манпа пĕрле юнашар ларса, манпа тупашсах сыхатчĕс. Ачасем валли сетка сыхса илнĕ укçапах тулă апат-симĕс, сыххи-сыххи-пех сушкă йăтса килеттĕм, хитре тумлантараттам ачасене. Ялта: "Сан ачасем ёсчен те "шикарнă" суресĕ", – тесе айсанатчĕ. Халĕ ёнтĕ ачасем пурте ситĕнсе ситсен университет-институтсем пĕтерсе пурнăç сулĕ сине тухрĕс. 10 сула яхăн ёнтĕ хам та куç курман инвалид: йывăр ёслени тата сĕрĕ-сĕрĕпех сип пĕтĕрнисем, таранинчен сывăрманнисем сывлаха хавшатрĕс пулă – хаш сывласах пĕтерчĕ сăмахне З.К. Чернова.

Сапла, ВОС организацийĕ сынсене пурнăсра нумай пулăшнă, семье тупашне пысăклатма майсем тупса панă.

А. МИХАЙЛОВА,
Муркашри куç курманнисен вырăнти
организацийĕн ертўси.

Вулакан
пултарулахĕХакли сук
пурнăспа
сывлахран

Шур халатла сынсем, Врачсемпе сестрасем Сăлчĕс сын пурнăсне Вилĕмрен ир енне...

Чирлĕ сын сывалать, Вай илет, йал кулат, Пурнăсра саванса Врачсене пуç таять:

– Тавтапуç, ыр сынсем, Сестрасем те врачсем. Татайми парамра Элĕ Сирĕн умра.

Пысăк тав чунтанах Донорсем те Сире! Вăрам ёмĕр савса Эп сунатăп пурне.

Врачсемпе сестрасем, Ытарми донорсем, Тивĕс пурте Эсир Есĕрпе мухтава!..

Сук хакли тĕнчере, Сывлаха сывлахран. Пурнăсра пĕрре Сĕр сине суралсан.

Пурнăс хаклама, Сывлаха упрама Тарашар-и ялан Пурнăсра, тус-таван! Игорь МАЙКОВ.

Пĕлтерĕсем. Объявления

Сĕт-су заводне хирĕс вырнасна йышану пунктĕнче ёне выльăх тата сурах тирĕсене хакла хакпа йышанасĕ. Тата сурах-така туянатпăр. Тел.: 8-903-063-07-57. 3-3.

Продаем цемент, шифер семиволновый, восьмиволновый, плоский, рубероид, лаки, краски, обои. Обращаться: с. Моргауши, магазин «Рука мастера». Тел.: 8-903-346-40-58. 4-5.

Такси-Моргауши. Тел.: 8-927-994-37-61.

Хурапа шурă тĕслĕ пĕр хут пăруланă ёне сутатпăр. Тел.: 60-685.

Организации требуются для работы в г. Чебоксары и Чувашии:

- машинисты автогрейдера - 3/плата от 12,0 тыс. руб.
- машинисты катка - 3/плата от 12,0 тыс. руб.
- машинисты бульдозера - 3/плата от 12,0 тыс. руб.
- машинисты экскаватора - 3/плата от 12,0 тыс. руб.
- дорожные рабочие - 3/плата от 8,0 тыс. руб.
Контактный телефон: 69-43-85. 1-2.

Продаю пиломатериалы хвойной породы: кровельная - 2650 руб., половая - 2750 руб.; березу: кровельная - 1950 руб., половая - 2350 руб. Готовую продукцию: оконные блоки, вагонка (липа, осина), полог, наличник, плинтус, блок-хаус. Тел.: 8-905-373-11-70. 2-2.

ООО «Виктория плюс» предлагает: Консультации физическим и юридическим лицам по вопросам действующего законодательства. Услуги для индивидуальных предпринимателей и малого бизнеса:

1. Регистрация, ликвидация, реорганизация предприятий, внесение изменений в учредительные документы.
2. Налоговая отчетность:
- составление налоговой отчетности, заполнение бланков;
- передача отчетности через Интернет;
- перенос отчетности на магнитные носители.
3. Консультации по приоритетным направлениям развития АПК:
- подготовка документов для аккредитации СПК;
- подготовка документов для субсидирования процентных ставок по полученным кредитам.
4. Консультации для получения льготных кредитов на развитие малого бизнеса.
5. Кадровый аутсорсинг:
- оформление приема на работу, переводов, увольнений;
- учет отпусков и больничных листов;
- составление и поддержание штатного расписания;
- разработка Правил внутреннего трудового распорядка, положения об оплате труда;
- разработка документов по охране труда;
- консультирование по вопросам трудового права.
6. Полное юридическое сопровождение бизнеса. Адрес: с. Моргауши, ул. Мира, д. 4 (здание Администрации, каб. 119) Тел.: 8-927-856-96-33, 8(8352) 42-15-34, 8-903-346-37-43.

Администрация Моргаушского района сообщает о наличии следующих свободных земельных участков к распределению на правах аренды, для ведения личного подсобного хозяйства из земель сельскохозяйственного назначения, без права строительства на них, расположенных на территории Шатмаюсинского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики

№ п-п	Месторасположение земельного участка	Кадастровый номер участка	Целевое назначение	Площадь кв. м.
1.	Участок находится примерно в 80 метрах по направлению на юго-восток от ориентира ток, расположенного за пределами участка, адрес ориентира: Чувашская Республика, Моргаушский район, Шатмаюсинское сельское поселение, д. Торханы.	21:17:28 02 01:0104	Для ведения личного подсобного хозяйства	5600

Заявления от граждан принимаются в течении месяца со дня выхода настоящей публикации по адресу: 429530, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Мира, дом 6 (здание администрации), кабинеты №№ 312 и 317, с 8-00 до 17-00 час. ежедневно, кроме выходных дней. Телефон для справок: 2-12-66.

ГУП ЧР "Моргаушский издательский дом"
Моргаушская районная газета
"СЕНТЕРУ ЯЛАВЕ"

УЧРЕДИТЕЛИ:
Министерство культуры, по делам национальностей, информационной политики и архивного дела Чувашской Республики.
Государственное унитарное предприятие Чувашской Республики "Моргаушский издательский дом".

Заместитель главного редактора
В.Л. ШАПОШНИКОВ.

АДРЕС: 429530, Чувашская Республика, село Моргауши, улица Мира, дом 9.
ТЕЛЕФОНЫ: директор-главный редактор - 2-11-36, заместитель главного редактора - 2-12-82, бухгалтерия - 2-11-35, отделы: общественно-политической жизни, социальной жизни - 2-12-82, сельского хозяйства - 2-11-38.
E-mail: morpress@cbx.ru

Газета зарегистрирована управлением Федеральной службы по надзору за соблюдением законодательства в сфере массовых коммуникаций и охране культурного наследия по Приволжскому федеральному округу. Свидетельство о регистрации СМИ ПИ № ФС 18-2329 от 15 августа 2005 года.

Газета выходит на чувашском языке по средам, субботам. Печать офсетная, объем 1,0 п. листа. Тираж 3403. Материалы на правах рекламы публикуются под знаком Р или рубрикой «Аталану сулĕпе». Время подписания в печать в 17 час. 20 мин., подписано - в 17 час. 03.07.2007 г. Заказ Дежурный по номеру ШАПОШНИКОВ В.Л. ИНДЕКС ИЗДАНИЯ: 54822.